

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejehjem

Udarbejdet af
Akutsygeplejerskerne samt
Hyg.sgpl.
Godkendt Plejeforsker Anne Juul
Sørensen
Version 2.0

Måling af Hæmoglobin (Hgb) i blodet

Gældende fra august 2022
Rev. Senest august 2025

Baggrund

Måling af Hgb skal ske efter ordination fra egen læge eller vagtlæge.

Lægen lægger plan for evt. behandling, og hvornår der skal måles ny Hgb, samt plan for måling af andre vitale værdier.

Formål

At sikre kvalitet og sikkerhed for borgeren i sygeplejefaglige indsatser, der omfatter måling af Hgb.

At sygeplejersker i kommunen har den fornødne viden og forståelse for vurdering af, hvornår der er indikation for måling af Hgb.

Krav til personalet

Sygeplejersker der er ansat i kommunen, som har haft oplæring i QuikRead go®.

Sygeplejersken skal i samråd med lægen vurdere, om der er indikation for måling af Hgb. Vær særligt opmærksom på at målemetoden ikke er valid og derfor ikke kan bruges til udredning, behandlingsformål eller månedlige blodprøver. Målingen via QuikRead go® kan derfor kun bruges ved akut tegn på blødning og som understøttelse af anden faglig vurdering inden bestilling af blodprøver (valide).

Sygeplejersken i Akutfunktionen sørger for genbestilling af cuvetter og diverse tilbehør til QuikRead go instrumentet.

Nye sygeplejersker i kommunen introduceres og undervises i håndtering og brugen af udstyret af sygeplejersker i Akutfunktionen.

Målgruppe

Borgere der ikke har mulighed for at komme til lægen og er

- Svækket i almen tilstand
- Eller har symptomer på lav blodprocent

Hvad er Hgb

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejehjem

Udarbejdet af
Akutsygeplejerskerne samt
Hyg.sgpl.
Godkendt Plejeforsker Anne Juul
Sørensen
Version 2.0

Måling af Hæmoglobin (Hgb) i blodet

Gældende fra august 2022
Rev. Senest august 2025

Hæmoglobin er blodets røde farvestof, der består af et proteinstof, en kemisk struktur (hæm) og jern. Dets funktion er at transportere ilt rundt i blodet fra lungerne og ud i vævene. Det dannes i knoglemarven og findes i de røde blodlegemer.

Normalværdi

- for mænd > 18år: 8,3 til 10,5 mmol/L
- for kvinder >18år: 7,3 til 9,5 mmol/L

Lav Hgb ses ved:

- Tab af erythrocytter (blødning eller hæmolyse)
- Mangelsygdomme (f.eks. jernmangel og B₁₂-mangel).
- Kroniske sygdomme
- Knoglemarvspåvirkning med nedsat produktion af erythrocytter.

Symptomer på lav hgb:

- blegthed i huden
- nedsat kondition
- åndenød ved anstrengelser
- hjertebanken
- slaphed
- træthed
- Øget behov for søvn

Høj Hgb ses ved:

- Dehydrering
- Polycytæmi (forhøjet hæmatokritværdi) ses ofte hos rygere samt personer med kronisk lungesygdom

Fremgangsmåde

Udstyr:

QuikRead go[®] CRP+Hb
Cuvette og Fingerprikker

Med en enkelt test opnås to resultater, CRP og hæmoglobin.

(Se evt. YouTube-video): https://www.youtube.com/watch?v=5Bu_I5QNLLM

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejehjem

Udarbejdet af
Akutsygeplejerskerne samt
Hyg.sgpl.
Godkendt Plejeforf. Anne Juul
Sørensen
Version 2.0

Måling af Hæmoglobin (Hgb) i blodet

Gældende fra august 2022
Rev. Senest august 2025

Hænderne afsprittes og man tager handsker på. Fingerspidsen (på 3. eller 4. finger) hvor man vil tage prøven fra afsprittes en gang med swaps med alkohol 70-85 % eller klorhexidinsprit, og skal tørre inden man prikker i fingeren.

1. Cuvetten skal have stuetemperatur for at opnå korrekt målingsresultat. Fjern folieforsøglingen fra cuvetten. Overfladen af væsken skal være mellem de to linjer, som er markeret på cuvetten. Berør ikke overfladen på den nederste (optiske) del af cuvetten.
2. Der prikkes hul (med fingerprikker 2,3mm) på siden af en af fingerspidserne. Første dråbe aftørres med rent gaze eller vat. Vigtigt at blodet ikke presses ud men at hånden evt. masseres blidt og hånden holdes under hjertehøjde, så blodet selv løber til. Fyld kapillærrøret med prøve/blod (20 µl) op til den hvide stopklods. Sørg for at der ikke er nogen luftbobler i kapillærrøret. Aftør eventuel overskydende prøve fra ydersiden af kapillærrøret.
3. Tilsæt 20 µl prøve/blod til bufferen i den pørfyldte cuvette ved at presse stemplet ned. Vær sikker på at kapillærrøret er fuldstændigt tørt.
4. Luk cuvetten omhyggeligt med et CRP reagenslåg. Tryk **ikke** den inderste farvede del af låget ned. Når prøven er tilsat bufferen, kan den opbevares i op til to (2) timer før testen udføres.
5. Vælg Måling på displayet på QuikRead go instrumentet.
6. Sæt cuvetten i aflæsningsbrønden på instrumentet Stregkoden skal vende mod en selv. Displayet viser hvordan målingen forløber.

Når målingen er fuldført, vises resultaterne i displayet, og cuvetten løftes automatisk op af aflæsningsbrønden.

Apparatet aftørres med alkohol 70-85 % til overflader inden det pakkes ned i tasken, hvis det har været med i borgerens hjem.

Kontrol af apparatet

Sygeplejersken i Akutfunktionen har ansvar for kvalitetskontrol 1 gang månedligt i alle distrikter.

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejehjem

Udarbejdet af
Akutsygeplejerskerne samt
Hyg.sgpl.
Godkendt Plejeforf. Anne Juul
Sørensen
Version 2.0

Måling af Hæmoglobin (Hgb) i blodet

Gældende fra august 2022
Rev. Senest august 2025

Kontrolvæsken opbevares i køleskabet og kan max anvendes 2 måneder efter den er anbrudt.

Anvend feltet "Kvalitetskontrol", og følg vejledningen.

Uåbnede cuvetters holdbarhed, når folien er anbrudt, er 6 måneder ved opbevaring i køleskab, og 3 måneder ved stuetemperatur.

Litteraturhenvisning

<https://www.sundhed.dk/borger/sygdomme-a-aa/blod/symptomer/blodmangel-anaemi/>

<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/laegehaandbogen/undersoegelser-og-proever/klinisk-biokemi/blodproever/haemoglobin/>

<https://www.sundhed.dk/borger/sygdomme-a-aa/blod/symptomer/hoj-blodprocent/>

<https://online.abena.dk/Product/Pdf/232726?type=Vejledninger>

<https://hygiejne.ssi.dk/NIRhaandhygiejne>

<https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-desinfektion.pdf?la=da>